

عنوان مقاله:

مدل طبقه بندی شایستگی مراتع سبزوار برای چرای گوسفند (مطالعه موردی، حوضه چاه تلخ سبزوار)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 21، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

یاسر قاسمی آریان - نویسنده مسئول، دانش آموخته کارشناسی ارشد، رشته مرتعداری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

حسین آذرنبوند - دانشیار، گروه احیاء مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، ایران

فیروزه مقیمی نژاد - دانش آموخته کارشناسی ارشد مرتعداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، ایران

محمد جعفری - استاد، گروه احیاء مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، ایران

اسماعیل فیله کش - کارشناس ارشد پژوهشی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی سبزوار، ایران

خلاصه مقاله:

تعیین شایستگی مراتع حوضه چاه تلخ شهرستان سبزوار با استفاده از اطلاعات جغرافیایی (GIS) در طی یک مطالعه برای چرای گوسفند انجام شد. ابتدا نقشه های DGN (شامل 6 ورقه ۱/۲۵۰۰۰)، نقشه توپوگرافی ۱/۵۰۰۰۰ و نقشه زمین شناسی ۱/۱۰۰۰۰۰ منطقه مورد مطالعه تهیه شده و تیپ های گیاهی منطقه مشخص و در هر تیپ وضعیت، گرایش و تولید با روش قطع و توزین تعیین گردید و نقشه شایستگی تولید بدست آمد. سپس با استفاده از روش EPM نقشه حساسیت خاک به فرسایش تهیه گردید. همچنین برای مطالعه شایستگی آب حوضه، نمونه برداری از آب هر سامانه انجام شد. کمیت آب تعیین گردید و برای هر نمونه پارامترهای EC، TDS، $Mg+2$ اندازه گیری شد و با تلفیق لایه های کمیت، کیفیت و نقاط هم فاصله از منابع آب، تهیه شده برای چهار شیب (۱۰-۰، ۳۰-۱۰، ۶۰-۳۰ و ۶۰ > درصد) نقشه شایستگی منابع آب تنظیم گردید. در نهایت با تلفیق نقشه های شایستگی تولید، حساسیت خاک به فرسایش و آب، مدل نهایی طبقه بندی شایستگی مراتع منطقه مورد مطالعه تهیه شد. نتایج نشان داد که کلاس یک شایستگی (S1) در منطقه وجود نداشته و ۷/۲۳، ۹۲/۱۸ و ۹/۵۶ درصد از مساحت حوضه به ترتیب دارای طبقات شایستگی S۳، S۲ و N (فاقد شایستگی چرا) بودند. بنابراین می توان گفت عامل تبدیل مرتع به دیمزار و رها کردن آن، چرای مفرط و زودرس، وجود سازندهای حساس به فرسایش، درصد پوشش گیاهی کم و شوری و پراکنش نامناسب منابع آب برای شرب دام مهمترین عامل محدود کننده چرای دام در این منطقه محسوب می شوند.

کلمات کلیدی:

شایستگی مرتع، GIS، کیفیت آب، تولید، چاه تلخ سبزوار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632657>

